

Palkkiojärjestelmä leipäviljan tuotannon tukemiseksi.

Alkavan satokauden tuotantokamppailussa kiinnittää erikoista huomiota pyrkimys leipäviljatuotannon kohottamiseen. Sodan eräänä ja sangen luonnollisena seurauksena on ollut omavaraisuusasteemme aleneminen leipäviljaan nähden, ja mitä kauemmin sota on kestänyt, sitä selvempänä on ollut havaittavissa taantumisen merkkejä tässä suhteessa. Kun on selvää, ettei tilanteen kehityksessä ilman muuta voisi tapahtua ainakaan mitään huomattavampaa muutosta, on valtiovalan taholta puututtu asiaan. Niistä toimenpiteistä, joiden avulla valtiolta on pyrkinyt pysähdyttämään leipäviljatuotannossamme ilmenneen epädullisen kehityksen, on ennen kaikkea mainittava valtioneuvoston päätös leipäviljan ja perunan uudesta luovutusjärjestelmästä ja laki leipäviljan tuotannon tukemisesta. Kahta tietä käyttämällä pyritään asetettuun päämäärään: leipäviljatuotannon kohottamiseen.

Leipäviljan uusi luovutusjärjestelmä lienee maataloustuottajille jo julkisen sanan ja muun valistustoiminnan avulla siksi riittävästi selvitetty, ettei siihen tässä yhteydessä ole syytä puuttua. Sitävastoin laki leipäviljan tuotannon tukemisesta ansainnee hiukan lisäselvitystä. Tämän lain mukaan viljelijälle, joka sato vuotena 1943—1944 tuottaa yleiseen kulutukseen leipäviljaa viljelmän *jokaista peltihehtaaria kohden* enemmän kuin 80 % mainittuna vuonna asianomaisessa kunnassa keskimäärin peltihehtaaria kohden saaduksi arvioidusta leipäviljan nettosatomäärästä, suoritetaan ylimenevältä osalta valtion varoista palkkiota 1 markka

viljakiloa kohden. *) Yleiseen kulutukseen tuotetuksi leipäviljaksi lasketaan tällöin se leipävilja, joka vuoden 1943 sadosta on myyty kesäkuun 30 päivään 1944 mennessä, kuten myöskin ne leipäviljamäärät, jotka viljelijä saa omavaraisruokakuntaansa varten varata satovuoden 1943—1944 ajaksi.

Seuraava esimerkki on tarkoitettu valaisemaan asiaa. Viljelmän kokonaispeltoala on 30 ha, josta leipäviljan kasvussa 7.5 ha. Leipäviljasta saadaan hehtaaria kohden 1,200 kg:n suuruinen nettosato. Tämän mukaan luovutetaan leipäviljaa yleiseen kulutukseen $7.5 \times 1,200$ kg eli 9,000 kg. Siinä kunnassa, jossa viljelmä sijaitsee, on leipäviljaa keskimäärin viljelty 18 %:n alalla peltöjen kokonaispinta-alasta ja kunnan keskimääräiseksi leipäviljanettosadoksi on saatu 1,000 kg hehtaaria kohden. Jokaista peltöhehtaaria kohden on leipäviljan nettosato näin ollen $1,000 \times 18$

$\frac{100}{100} = 180$ kg. Jos tästä lasketaan 80 %, saadaan $\frac{180 \times 80}{100} = 144$ kg. Kaavat yhdistämällä voitaisiin k. o. kunnan jokaisen peltöhehtaarin keskimääräisestä nettosadosta 80 % laskea

siis seuraavasti: $\frac{1,000 \times 18 \times 80}{100 \times 100} = 144$ kg. Kun asianomaisella

viljelijällä on pellon kokonaispinta-ala 30 ha, luovuttaa hän leipäviljaa säännöstelltyyn hintaan 30×144 kg eli 4,320 kg. Kun hän kuitenkin luovuttaa yleiseen kulutukseen 9,000 kg leipäviljaa, saa hän palkkiota $9,000 - 4,320 = 4,680$: —.

Viljelijän saama palkkio voidaan mukavasti laskea seuraavan yleiskaavan mukaan: $x = y - \frac{a \times b \times c \times d}{100 \times 100}$.

x = palkkion suuruus markkoina.

y = yleiseen kulutukseen luovutettu leipäviljamäärä kiloina.

a = kunnan keskimääräinen leipäviljan nettosato kiloina.

b = „ „ „ viljelysala %:na.

*) Nettosadolla tarkoitetaan sitä satomäärää, joka jää jäljelle kun kylvösiemen on sadosta vähennetty.

$c =$ (vakioluku) 80.

$d =$ viljelmän kokonaispeltopinta-ala.

Jos edelläolevan esimerkkinme luvut sijoitetaan yleiskaavaan,

$$\text{saadaan } x = 9,000 - \frac{1,000 \times 18 \times 80 \times 30}{100 \times 100} = 4,680: -.$$

Palkkion suuruuteen vaikuttaa useampia tekijöitä. Tällaisia ovat kunnan leipävilja-alaprosentti, kunnan leipäviljan nettosato, viljelmän leipävilja-ala ja leipäviljasta saadut hehtaarisadot.

Olettakaamme, että samassa kunnassa on kaksi viljelmää A ja B, joiden kummankin peltoala on 40 ha. Kummallakin viljelmällä on myöskin viljelty saman verran leipäviljaa, esim. 10 ha, mutta kun A:lla on saatu 1,200 kg:n nettosato hehtaaria kohden, on B:llä vastaavaksi sadoksi saatu 1,500 kg. Kunnan keskimääräinen nettosato on 1,100 kg ja leipäviljaviljelysprosentti 17. Palkkiot ovat tällöin seuraavat:

$$A = 12,000 - \frac{1,100 \times 17 \times 80 \times 40}{100 \times 100} = 12,000 - 5,984 = 6,016: -$$

$$B = 15,000 - \frac{1,100 \times 17 \times 80 \times 40}{100 \times 100} = 15,000 - 5,984 = 9,016: -$$

Sadon suuruudella on tässä tapauksessa ollut huomattava osuus palkkion määrään.

Oletetaan toisessa tapauksessa, että olisi kysymys edellä mainituista viljelmistä A ja B. Viljelmien peltopinta-alat ovat näin ollen 40 ha. Kummallakin viljelmällä on saatu sama leipäviljan nettosato, 1,400 kg ha, mutta kun viljelmällä A on ollut leipäviljan kasvussa 8 ha, on viljelmällä B ollut 12 ha. Kunta on sama kuin edellisessä esimerkissä, ja siten kaavassa esiintyvät luvut kunnan kohdalta edellisen esimerkin mukaiset. Palkkiot muodostuisivat tällöin seuraaviksi:

$$A = 8 \times 1,400 = 11,200; 11,200 - \frac{1,100 \times 17 \times 80 \times 40}{100 \times 100} = 11,200 - 5,984 = 5,216: -$$

$$B = 12 \times 1,400 = 16,800; 16,800 - \frac{1,100 \times 17 \times 80 \times 40}{100 \times 100} = 16,800 - 5,984 = 10,816: -$$

Tällaisessa tapauksessa taas leipäviljan viljelyslaajuus olisi merkittävästi vaikuttanut palkkion suuruuteen.

Varsin suuria mahdollisuuksia on sellaisilla viljelmillä, jotka sijaitsevat seuduilla, joissa leipäviljaa viljellään yleensä vähän, mutta jonka laajentamiseen on olemassa mahdollisuuksia. Oletetaan, että kunnassa on leipäviljelysprosentti 15 ja leipäviljan keskimääräinen nettosato 1,000 kg. Sanotussa kunnassa on tila, jolla leipäviljan viljelystä voidaan harjoittaa huomattavan laajalla alalla. Viljelmän peltopinta-ala 40 ha. Siitä on kylvetty leipäviljalle 15 ha, ja saatu nettosadoksi 1,200 kg hehtaaria kohti. Tällöin luovutetaan yleiseen kulutukseen leipäviljaa $15 \times 1,200$ kg = 18,000 kg.

$$\text{Palkkiota saadaan } 18,000 - \frac{1,000 \times 15 \times 80 \times 40}{100 \times 100}$$

$$18,000 - 4,800: = 13,200: -$$

Palkkiolaki on sikäli erikoinen, että tuskinpa kukaan kunnan viljelijä jää sen suomasta edusta osattomaksi. Muutamissa tapauksissa se tarjoaa hyvinkin suuria mahdollisuuksia. Esimerkimme ovat jättäneet varsinaiset suurviljelmät kokonaan huomioimattomaksi. Millaisia edellytyksiä näillä on palkkiolain avuin päästä parempiin taloudellisiin tuloksiin, voitaneen ilman muuta ymmärtää. Mutta suhteellisen yhtä suuria etuja, jopa ehkä parempiakin tarjoaa, tämä laki voimaperäisessä viljelyksessä oleville keskikokoisille ja pienviljelmille. On vain toivottavaa, että maataloustuottajat ajoissa oivaltaisivat heille tarjotun edun ja käyttäisivät sitä hyväkseen.